

УДК: 351

ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Власова Д.М.

*студентка другого курсу магістерської підготовки спеціальності
Адміністративний менеджмент Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Дегтяр О.А.

*доктор наук з держ. упр., доцент кафедри менеджменту і публічного
адміністрування Харківського національного університету міського
господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Кожна країна має свою модель публічного управління та адміністрування, що історично склалася та враховує національні особливості. Україна обрала шлях європейської інтеграції, що потребує трансформації її моделі до європейської моделі публічного управління та адміністрування. Остання характеризується розвинутою системою права та акцентуванням публічного управління та адміністрування на виконавчо-розпорядчих функціях.

У зв'язку з цим, виникає необхідність в осмисленні моделі управління, властивої країнам Європейського Союзу, і пристосуванні до неї національної моделі публічного управління та адміністрування. Цей процес супроводжується поступовим приведенням законодавчого поля України у відповідність законодавчому полю Європейського Союзу. Його складність та

тривалість проявляється, насамперед, у масштабності змін, їх несистемному характері.

Одним з серйозних проявів прагнення України до європейської інтеграції є політична й конституційна реформа, що проводилися в ній.

Відомі три основні підходи до вирішення питання збалансування різноманітності суб'єкта та об'єкта управління.

За першим підходом необхідно підвищити різноманіття суб'єктів публічного управління щодо певних суспільних сфер, галузей, видів діяльності, зокрема шляхом їх деконцентрації, тобто розподілу функцій та повноважень по рівнях управління. Наприклад, низка міністерств, а також Національне агентство з питань публічної служби мають регіональні управління.

За другим підходом слід підвищити рівень різноманіття об'єкта управління, зокрема методами децентралізації, тобто передачі частки функцій і повноважень самому об'єкту управління, наприклад органам місцевого самоврядування.

За третім підходом необхідно підвищувати рівень різноманіття суб'єктів управління шляхом підвищення ефективності їх діяльності, а, відтак, й збільшення управлінських можливостей, зокрема завдяки добору та професійного розвитку управлінських кадрів, вдосконалення інноваційної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації публічних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на фоні безперервного ефективного наукового супроводу процесів публічного розвитку (форсайт, прогнозування, стратегічне планування, моделювання, експеримент, аналітика, оцінювання тощо).

Одним з основних наукових принципів є забезпечення випереджаючого характеру наукових досліджень, тобто орієнтація досліджень на майбутнє. Саме реалізація цього принципу перетворює науку в необхідну умову ефективної практики. В контексті даної роботи це означає, що необхідно передбачувати та обґрунтовувати не тільки розвиток процесів державотворення, але й процеси управління ними. Оскільки розвиток суспільства, а відтак й управління ним, має динамічний і ситуаційний характер, а процеси в суспільстві мають тенденцію до прискорення, то для системи публічного управління як суб'єкта управління цими процесами постійно існує необхідність у випереджаючому рівні управління. Забезпечення такого рівня управління, постановка цілей, формування засад публічної політики, механізмів її реалізації в усіх напрямках суспільної діяльності, передбачення відповідних напрямів, завдань, технологій та необхідних ресурсів, застосування для цього технологій форсайту та стратегічного планування є одним з важливих завдань науки публічного управління.

У спрощеному розумінні європейська модель публічного управління та адміністрування характеризується розгалуженою і дуже розвиненою системою права, коли кваліфікований управлінець, насамперед, повинен мати хорошу юридичну підготовку. Пристосування національного

законодавства до дуже розвиненого європейського законодавства, безумовно, внесе певні й істотні корективи в підходи до формування управлінського персоналу. Насамперед мова йде про необхідність значного підвищення його правової і загальної управлінської культури.

Список літератури:

1. Атаманчук Г. В. Синергетические аспекты государственного управления [Електронний ресурс], режим доступу : <http://spkurdyumov.narod.ru/D25Atamanchuk.htm>.
2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. - К. : ВПЦ АМУ, 2010. – С. 71-73.
3. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 2. Науково-прикладні аспекти. - К. : ВПЦ АМУ, 2010. – С. 71-73.
4. Дегтяр О. Державне регулювання соціальних процесів в Швеції / О. Дегтяр // Публічне управління: теорія і практика. – 2013. – № 2 (14). – С. 51-55.
5. Дегтяр О.А. Роль системи публічного управління в соціальній сфері суспільства / О.А.Дегтяр // Публічне урядування : збірник. - № 1 (2) – березень 2016. – Київ.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016. – С. 89-94.
6. Олексенко Р. И. Экономико–правовой механизм реализации новой модели современной культурной политики Украины / Р.И. Олексенко, Л. В. Афанасьева // Международная научно-практическая заочная конференция «Актуальные проблемы экономики, менеджмента и маркетинга в современных условиях». – 2019. - С. 421-425.